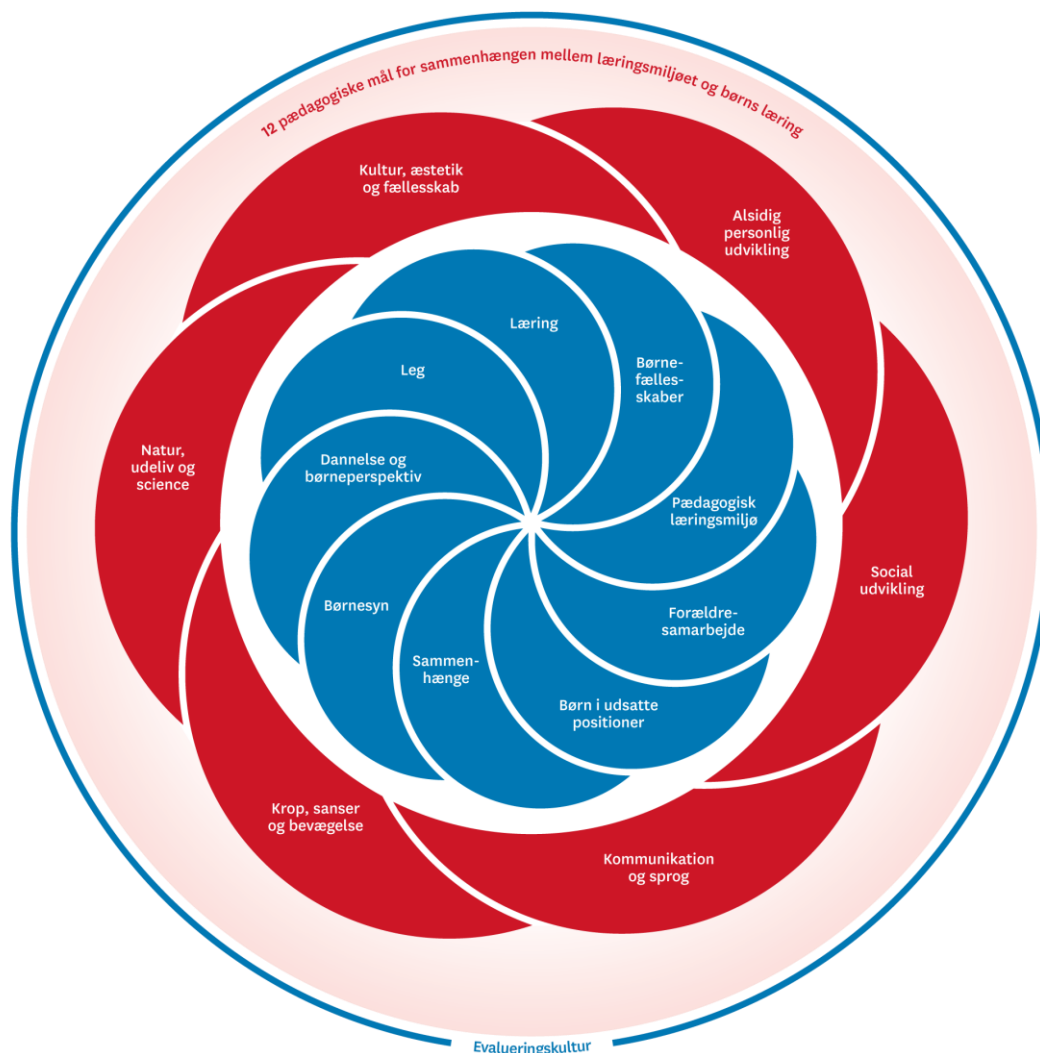

Pædagogisk læreplan for

Børneinstitution Vestre

Odense Kommune 2020

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Indhold

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	3
Hvem er vi?	4
Pædagogisk grundlag	5
Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	6
Pædagogisk læringsmiljø	10
Samarbejde med forældre om børns læring	11
Børn i udsatte positioner	13
Sammenhæng til børnehaveklassen	15
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan	17
Inddragelse af lokalsamfundet	17
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	18
De seks læreplanstemaer	19
Alsidig personlig udvikling	19
Social udvikling	20
Kommunikation og sprog	22
Krop, sanser og bevægelse	24
Natur, udeliv og science	25
Kultur, æstetik og fællesskab	26
Evalueringskultur	28

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi i Børneinstitution Vestre?

Mission for dagtilbud i Odense Kommune

- At kunne tilbyde alle børn et dagtilbud
- At skabe høj kvalitetstilbud, som er udviklende for alle børn

Vision for dagtilbud i Odense Kommune

- Dagtilbuddene i Odense Kommune tilbyder inkluderende og legende udviklings- og læringsmiljøer, som alle børn profiterer af
 - Alle børn og forældre møder og er i dialog med medarbejdere og ledere, som er fagligt kompetente, reflekterende, anerkendende og innovative
-

Børneinstitution Vestre består af 6 børnehuse beliggende i centrum af Odense:

- Det Engelske Pakhus der er et børnehus med børn fra 0-2 år
- Solkernen der er et børnehus med børn fra 0-2 år
- Jernbanegade der er et børnehus med børn fra 3-5 år
- Ålække der er et børnehus med børn fra 0-5 år
- Munke Mose der er et børnehus med børn fra 0-5 år
- Tusindfryd der er et børnehus med børn fra 0-5 år

I Børneinstitution Vestre er samarbejdet drevet af faglig viden og har vi en fælles ansvarsfølelse for alle børns trivsel, dannelse, læring og udvikling. Vi har etableret positive, kollegiale relationer og vores systematiske, organiserede og reflekterende erfaringsbaserede dialoger medvirker til, at der skabes ny fælles viden og læring både individuelt og i fællesskab.

Vi har en systematisk tilgang i den løbende opfølgning på børnenes trivsel, dannelse, læring og udvikling i læringsmiljøet.

Vi har etableret et professionelt læringsfællesskab, der er fagligt reflekterende, undersøgende og nysgerrig efter at opnå viden børnenes trivsel, dannelse, læring og udvikling og vi undersøger sammen hvorledes pædagogikken kan udvikles og forbedres.

Vi optaget af at bedrive faglig og organisatorisk ledelse som understøtter den tidlige opsporing og i forlængelse heraf den tidlige indsats.

Vi tror på, at forældrene er eksperter på deres børn og vi har fokus på involvering og en tæt dialog i forældresamarbejdet. I dialogen med forældrene er vi lyttende og nysgerrige på at få viden om barnet, få viden om hvad der er værdifuldt for forældrene, samt at få et indblik i barnets hjemmeliv gennem fortællinger fra forældrene.

Denne tilgang til forældresamarbejdet, giver os værdifuld viden og skaber et solidt fundament i samarbejdet om at støtte børnenes trivsel, sundhed, udvikling og læring.

Vi har et særligt fokus på professionel relationsdannelse og vi organiserer og tilrettelægger læringsmiljøet med udgangspunkt i de fire typer af læringsrum, at læring, udvikling og deltagelse i børnefællesskaber etableres hen over en hel dag i vores børnehuse.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaven.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.” Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Fælles pædagogisk grundlag i Odense Kommune

I Odense samarbejder vi om at ruste alle børn til at blive kompetente og aktive medborgere, uanset hvilke forudsætninger de hver især har.

Vi tager afsæt i et dansk barnesyn, hvor barndommen i sig selv er en betydningsfuld fase i livet. Og hvor leg, livsglæde og basal tryghed er vigtige kerneværdier. Alle børn skal opleve små og store sejre. Blandt andet ved at møde udfordringer af forskellig karakter, der fremmer børnenes kreative, musiske og skabende sider. Det er med til at give børnene en robusthed, så de bedre håndterer hverdagens konflikter og krav.

Gennem inspirerende læringsmiljøer og leg i fællesskaber motiverer vi børnene til at afsøge muligheder og grænser, som udvikler dem både mentalt, socialt og fysisk. Vi anerkender og respekterer børnenes spontane og selvorganiserede leg. Dermed får legen en betydelig plads i hverdagen, hvor vi er ansvarlige og opmærksomme på, hvordan legefællesskaberne blandt børnene udvikler sig.

Vi er ambitiøse i forhold til alle børns udvikling og læring, hvad enten de har særlige behov eller særlige talenter. Det betyder, at vi med afsæt i børns forskellige måder at lære på, arbejder med didaktiske metoder, som motiverer til læring.

Vi tilrettelægger inspirerende læringsmiljøer med høj faglig kvalitet, som understøtter og udfordrer alle børn optimalt i forhold til deres udviklingspotentialer og fremmer deres kreative og skabende virkelyst. Sammen skaber vi de bedst mulige organisatoriske rammer og læringsmiljøer, der gør at børnene oplever nærhed, trivsel, læring, udvikling og anerkendende relationer.

I Odense Kommune har vi udvalgt fire karaktertræk, der er særligt vigtige i børns dannelse: Vedholdenhed, nysgerrighed, mod og medmenneskelighed.

Ved at styrke de fire karaktertræk ved børnene, ruster vi dem til at stå på egne ben, udholde og mestre udfordringer, selv opdage og udforske nye løsninger, deltage aktivt i fællesskaber, etablere holdbare relationer og forholde sig kritisk og reflektivt til situationer.

Alle børn har styrker, er nysgerrige og interesserer sig for noget. Vi ser og anerkender alle børn, for det de er.

Lokal praksis i Børneinstitution Vestre

Pædagogisk profil

Vores læringsmiljø skal bidrage til at udvikle børns legeevne, børnenes motivation for at lære og det skal give børnene tiltro til egne evner. Vi arbejder ud fra et inkluderende grundsyn gennem styrkelse at

børnenes relationer og deres deltagelsesmuligheder i forskellige fællesskaber. Vi er optaget af børns dannelse, trivsel, tidlig indsats og barnets sproglige udvikling.

Vi arbejder med dannelse som en rejse gennem livet med fokus på karaktertrækkene: medmenneskelighed, mod, nysgerrighed og vedholdenhed. Vi arbejder med fordybelse gennem forskellige læringsaktiviteter og med en anerkendende tilgang og væremåde, hvor vi møder barnet med empati, respekt og forståelse, så relationer bæres af tryghed og tillid. Vi hjælper børnene med at blive selvhjulpne og mestre eget liv. Det gør børn livsglade og det giver børn selvværd.

Vi har fokus på at tilpasse og udvikle læringsmiljøet i forhold til børnenes behov og tager udgangspunkt i de fire læringsrum: 'målrettede organiserede læringsgrupper', 'målrettede læringsaktiviteter som tilbud og trækplaster', 'friere lege- og læringsprocesser' samt 'alle små og store hverdagslæreprocesser'.

Vi prioriterer at afsætte den nødvendige tid til indkøring, vejledning og tilvænning til børnehuset for både barn og forældre.

Det fundamentale Børnesyn

Vores pædagogiske arbejde tager udgangspunkt i, at det at være barn har en værdi i sig selv. Det betyder, at vi værner om børnenes ret til at være børn, til at være forskellige og til at udvikle sig i forskellige tempi. Vi har fokus på at drage omsorg for børnene, tillige med at vi med udgangspunkt i zonen for nærmeste udvikling, stimulerer og udfordrer børnene, med fokus på at understøtte deres trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fortælling fra læringsmiljø 0-2 år

Mathias er der gang i. Han har altid gang i en leg med nogen, og der er ofte grin og en livgivende brølen omkring det, der sker her.

Liam derimod har længe kunnet "trylle" med ord; både i nutid og datid, og med særlige udtryk som "at gå planken ud".

Nu sidder de to ved siden af hinanden ved frokostbordet med suppen, knasende drys og creme fraiche - ikke lige stille begge to.

Mathias gør nu højlydt opmærksom på, at han mangler garniture på sin suppe. Liam udbryder hertil spontant "Hvor er du god til at sige creme fraiche (Liam siger nærmere: "shræme fræse"), Mathias!". Mathias kigger stille, stolt og smilende tilbage på Liam.

Lige her, tror jeg, vi alle tre føler noget i retning af "Du er dig, og jeg er mig!".

Dannelse og børneperspektiv

I vores læringsmiljøer, organiserer vi pædagogik der fokuserer på dannelse som en rejse gennem livet. Vi har fokus på at det enkelte barn har sin dannelsesrejse og udfordres til at udnytte deres fulde potentiale.

Fortælling fra læringsmiljø 0-2 år

I vores morgensamling har vi en lille øvelse i at finde mod til at stå frem og vælge sit eget udtryk.

I vores Goddag-sang nævnes alle børn én efter én, og så inviteres de af deres bord-voksen til at lave en kropslig hilsen. Først var det ofte en forsigtig "high five" man fik tilbage fra børnene. Men efterhånden er der kommet mange afarter til, og mere kraft alle steder fra, som når Maja på 1½ år hilser med en "knuckle".

Oftentimes synger vi også "Kan du gætte, hvem jeg er?", hvor børnene bordvis vælger sig en maske eller et par briller.

I en lang periode sendte Elias altid kassen med udklædningseffekter videre uden selv at tage, men nu har han fundet lysten og modet til at være med, og han vælger altid de seje blå briller med spejlrefleksglas.

I læringsmiljøet organiserer og tilrettelægger vi pædagogik der i særlig grad understøtter børnenes udvikling af de fire karaktertræk og de relaterede underbegreber:

Karaktertræk: Medmenneskelighed

Underbegreber: Empati, anerkendelse, tolerance, samhørighed, inklusion, omsorg, respekt, ligeværd, medborgerskab og demokrati.

I læringsmiljøet bygger fællesskabet på en grundlæggende respekt for hinanden og hinandens

forskelligheder. Vi tror på, at vi er afhængige af hinanden, samt at vi har et ansvar over for hinanden. I læringsmiljøet giver vi børnene erfaringer med og øvelse i, at lære at tage hensyn, være gode kammerater og have tålmodighed med hinanden.

Fortælling fra læringsmiljøet 0-2 år

Der er opbrud på stuen, og vi skal ud og lege. Laura bliver ked af det, og det ser Cecilie. Cecilie siger til en voksen: "Jeg henter hendes sut" og 1-2 vupti, Cecilie henter Lauras sut og giver den til hende. Laura bliver glad igen og pædagogen roser Cecilie. Vi skal på tur, og Mia spørger: "Skal vi ikke have Sofus og Carl med på tur?" Vi sidder klar til samling omkring bordet. Vi skal til at synge og sangkufferterne kommer frem. Ulla får lov til at vælge den sang, som hun vil synge.

Fortælling fra læringsmiljøet 3-5 år

Malte fortæller til samling, at hans kat er død i weekenden. Han er ked af det, og de andre er meget forstående og omsorgsfulde i deres kommentarer. Pædagogen siger til Malte, at det var rigtig modigt af ham at sige det højt, og om han hører, at hans venner i børnehaven, synes det er synd for ham. Malte nikker og tilkendegiver, at det kan han godt høre. En pige fortæller, at da hun mistede sin mormor, var der også mange der sagde søde ting til hende, og det synes hun hjalp lidt, da hun var ked af det.

Karaktertræk: Mod

Underbegreber: Selvstændighed, integritet, ansvarlighed, refleksion, selvregulering, vovemod og engagement.

Eksempel fra læringsmiljøet 0-2 år

Vi er på tur, og Freja og Mia er med. Vi skal ind og se Farvergårdens udstilling. Freja og Mia er i klapvognen, og pædagogen kører dem. De går ind og er i godt humør. Freja vil ikke rigtig med ind og viser pædagogen, at hun vil holde i hånden. Hun går helt om bag ved pædagogen. Pædagogen siger, at det ok og "jeg er med dig". Pædagogen får hende stille og roligt med ind og siger: "Hej, se fuglen" og peger på den. Freja kigger på fuglen, og så vil hun gerne ud igen. De går ud, mens pædagogen har hende i hånden. Pædagogen siger: "Det er helt i orden". Freja er glad, og de snakker om fuglen på vej ud.

Fortælling fra læringsmiljøet 3-5 år

Vi er i gymnastiksalen fast hver tirsdag. Signe står og kigger på nogle af de andre børn, der kravler op i ribben og hopper ned på en madras. Hun griner, og det er tydeligt, at hun synes det ser sjovt ud. Pædagogen inviterer hende med i legen, men Signe takker nej og går.

Næste gang de er i gymnastiksalen sker det samme, og pædagogen byder sig til, og tilbyde Signe at hjælpe hende. Signe er meget forsigtig og kravler 2 trin op, men en hånd i ryggen og får hjælp til at hoppe ned. Hun griner, og synes det er sjovt og bliver så modig til sidst, at hun kan og vil selv, og pædagogen anerkender hende og siger "hvor er du modig, nu kan du!". Signe smiler over hele hovedet.

Karaktertræk: Nysgerrighed

Underbegreber: Åbenhed, læringslyst, videbegær, problemløsningsevne, kreativitet, motivation og forundring.

Vi ved at børn fødes med nysgerrighed og åbenhed for verden. Vi fokuserer på at skabe et læringsmiljø, hvor børnene får erfaringer med og øvelse i at være undersøgende og folde deres kreativitet ud. Vi ønsker, at de får erfaringer med, at det er okay at lave fejl og komme videre.

Fortælling fra læringsmiljøet 0-2 år

Det er mandag formiddag og storbørnsgruppen er taget på tur i Plantagen. Børnene går rundt og udforsker området og pludselig kalder Anders begejstret fra krattet: "Kom Bodil, kom Bodil". Bodil går hen til Anders og ser, at han har vendt en træstub og fundet nogle bænkebidere. "Jeg kan se, du har fundet bænkebidere" siger Bodil og sætter sig ned ved Anders. Anders stikker forsigtig fingeren ned til bænkebideren, som ruller sig sammen. "Hov!" siger Anders: "Bold". Bodil siger: "Vi skal være forsigtige, den bliver forskrækket, det er derfor den krøller sig sammen til en lille kugle". "Prøv at se, hvad jeg har i tasken", siger Bodil. Hun finder et insektglas frem og sammen putter de bænkebideren deri og tager den hen til bålstedet, hvor de andre børn er samlet. Prøv lige at se, hvad Anders har fundet. Er der nogen, der ved hvad det er? Annika siger, det er en bænkebidere. "Ja, det er rigtigt" siger Bodil, det er nemlig en bænkebidere. "Vil I se, hvor Anders har fundet den henne, og hvor bænkebiderne bor?" Sammen går de hen til træstubbene og prøver at finde nye.

Fortælling fra læringsmiljøet 3-5 år

Vores samlinger er et af de læringsrum, hvor vi har meget fokus på nysgerrighed. I vores samlinger fortæller både børn og voksne om, hvad de er optaget af. Vi stiller mange spørgsmål og undre os meget sammen. Det kan være ift. historier vi læser, som vi relaterer til børnenes liv og sætter det i perspektiv ift. vores liv i børnehaven.

Peter fortæller til samling om en fugl, han har set i weekenden. De andre børn spørger nysgerrigt ind til fortællingen, det er tydeligt at det har været en stor oplevelse for Peter at se denne fugl. De andre børn kender ikke fuglen, så pædagogen henter en IPAD, og så finder de i fællesskab fuglen frem og læser om den.

Karaktertræk: Vedholdenhed

Underbegreber: Robusthed, selvdisciplin, koncentration, udholdenhed, ihærdighed, anstrengelse, viljestyrke, tålmodighed, fordybelse.

Vi fokuserer på at give børnene erfaringer med og øvelse i at registrere egne behov, give udtryk for egne behov og dernæst at få erfaringer med og øvelse i at regulere følelserne i de situationer hvor de skal have øvelse i udsætte egne behov. Dette er et særdeles vigtigt at opnå kompetencer i, da det har stor betydning for at indgå i samspil, relationer og leg i fællesskabet med andre børn.

Fortælling fra læringsmiljøet 0-2 år

Ude på badeværelset oplevede jeg sammen med Maja, hvor svært det kan være at tage bukserne af selv. Jeg valgte derfor at sætte mig sammen med Maja og guide hende i, hvor hænderne skal sættes, for at bukserne kan trækkes ned. Maja siger, det er svært og står helt stille med armene ned langs siden, uden at forsøge. Med et smil viser jeg Maja, hvor hun skal sætte fingrene og få dem ind under elastikken. Maja giver det et forsøg, men giver hurtigt op og siger det er svært. Jeg hjælper Maja med at placere hænderne på bukserne igen og hjælper med at hive dem lidt ned. Maja forsøger igen selv og smiler, fordi de ryger længere ned. Jeg siger: "Se Maja, du kan jo godt, hvor er du god", mens jeg smiler.

Fortælling fra læringsmiljøet 3-5 år

Lau har en lille yoghurt med hver dag og hver dag holder han den op til en voksen for, at den voksne skal åbne låget. Hver dag siger den voksne: "Du skal prøve selv først. Du kan ikke endnu, men du øver dig". Lau bliver lidt frustreret og forsøger ikke rigtigt, men kigger rundt for at se om en anden kan hjælpe. Den voksne viser hver dag Lau, hvordan han skal tage fat i låget, men han spørger fortsat hver dag om hjælp. Den voksne holder fast i kravet og Lau "kæmper" lidt hver dag og er lidt frustreret over, at den voksne ikke bare åbner, men kræver at Lau skal øve sig. Pludselig en dag lykkedes det for Lau, og han bliver stolt og kan nu selv. Den voksne har holdt fast i kravet om at han selv skal arbejde med udfordringen, selvom det er svært for ham. Lau har skulle anstrenge sig og haft brug for tålmodighed for at tillære en ny færdighed.

Pædagogik med fokus på Leg, Læring og Børnefællesskaber

I læringsmiljøet organiseres og tilrettelægges pædagogikken med udgangspunkt i, at legen har en værdi i sig selv og, at den er en grundlæggende forudsætning for at børnene udvikler sociale og personlige kompetencer i det direkte samspil med andre børn.

I pædagogikken fokuseres der på, at børnene støttes og guides til at opnå erfaringer med at deltage i lege, og derigennem opnå erfaringer med sig selv og andre i samspillet og interaktionen. Vi fokuserer ydermere på at medvirke til at rammesætte lege, hvor børnene får deltagelsesmuligheder og positive oplevelser i fællesskabet med andre.

I læringsmiljøet betyder læring for de 0-6-årige, at de opnår viden og får erfaringer indenfor et givent udviklingsområde. Læring foregår i samspillet og interaktionen mellem barn og voksen, samt i samspil og interaktionen mellem barn og barn. Det pædagogiske læringsmiljø er indrettet, så det fremmer børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse.

Fortælling fra læringsmiljøet 0-2 år

På stuen har Karla og Mathias søgt hinanden i legen. De leger, at de skal på arbejde og nogle gange tager de bussen hertil. De er dybt koncentrerede om det, de lige har sammen. De andre børn på stuen kigger lidt til – særligt Liam, men hvordan kommer man lige ind her. Vi voksne kender ham som én, der trives bedst i lege, som igangsættes og styres af en voksen.

Den voksne laver hurtigt nogen buskort og finder noget, der kan blive en kortlæser, som man skal køre sit

kort igennem, når man stiger på bussen. Karla og Mathias hilser det nye element velkommen i legen og med det "nye passagerer i bussen", heriblandt en glad Liam.

Fokusering i Læringsmiljøet 0-6 år

Vi igangsætter et tiltag hvor vi vil anvende legemanuskripter i arbejdet med at sikre alle børn lige muligheder for deltagelse i leg og fællesskaber. Legemanuskripterne skal medvirke til at sikre, at det bliver synligt for børnene, hvordan en leg starter, hvordan legen udvikler sig og hvordan den slutter.

I legemanuskripterne skal der tages hensyn til at give børnene bestemte roller og herigennem give dem erfaringer med deltagelse i lege og børnefællesskaber.

Fortælling fra læringsmiljøet 0-2 år

Etårig Signes om ikke første, så femte ord var "Balder". Balder er mormors hund, fortæller Signes forældre. Vi hører alle mange historier om Balder fra Signe, så derfor er det rart, da vi endelig får hunden at se. Balder er nemlig med på Signes familieplanche, der nu er kommet op at hænge sammen med de andre. Børnene er meget interesseret i disse plancher og har helt styr på, hvem der kender en hund, men også hvem, der har en onkel, der arbejder på en brandstation osv.

Balder er meget "med os" på stuen i denne periode. Og alle - store som små - er vi med på, at Balder skal have en blød pude at ligge på, mad i sin skål og sin tur, når der hoppes ned på den blå madras fra skamlerne.

Fortælling fra læringsmiljøet 0-2 år

At Yasmin skulle blive hans datters bedste ven, havde Isabellas far ikke lige forudset, da hun startede i vuggestuen i maj for 2 år siden. Faktisk troede de, der var sket en fejl, da Isabella skulle startede samtidig med tre andre børn, som til forskel fra Isabella havde et andet sprog end dansk som deres modersmål. Men Isabella og Yasmin skulle vise sig at blive et fantastisk makkerpar, der ved hinanden skubbede til en udvikling af finde-på-somhed, initiativrighed og legeorganiseringsevne. Også de to andre fik stor positiv indflydelse på Isabellas udvikling; den lidt stille dreng Berang tændte omsorgen i Isabella og Victoria smittede hende med sin umiddelbare glæde ved naturen.

Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Fælles pædagogisk grundlag i Odense Kommune

Når vi tilrettelægger et pædagogisk læringsmiljø, har vi gennem hele dagen fokus på daglige rutiner, organisering og børnenes læring. Vi har et bredt pædagogisk blik for, at hverdagsituationerne bevidst benyttes som et centralt omdrejningspunkt for børnenes leg og læring gennem hele dagen.

Vi arbejder i fagprofessionelle læringsfællesskaber, hvor vi deler viden og refleksioner. Og vi evaluerer egen praksis som basis for vores faglige udvikling. Gennem professionelle læringsfællesskaber har vi mod til at forstyrre hinandens praksis, og vi har en grundlæggende vilje til at skabe forandring. Viden, refleksion

og evaluering gør os i stand til at fokusere på sammenhængen mellem det aktuelle læringsmiljø og børnegruppens behov og udbytte. Den nye viden bruger vi til at justere læringsmiljøer og praksis.

Lokal praksis i Børneinstitution Vestre

Læringsmiljøet organiseres med udgangspunkt i de fire typer af læringsrum og der er fokus på læring og udvikling henover hele dagen.

1. *Målrettede organiserede læringsgrupper*, hvor pædagogerne tager ansvar for at sammensætte mindre børnefællesskaber. Det er pædagogerne, der vurderer om der skal foregå en læringsaktivitet eller en friere lege-læreproces. Leg og aktivitet tager altid udgangspunkt i børnegruppens Zone for nærmeste udvikling. Læringsgrupperne justeres løbende ud fra børneperspektivet og børnenes behov.
2. *Målrettede læringsaktiviteter som tilbud og trækplaster*, hvor børn selv vælger fællesskaber. Pædagogerne tilbyder læringsaktiviteter og har øje for de processer og relationer, der opstår i aktiviteten.
3. *Friere lege- og læreprocesser*, hvor pædagogerne er tilgængelige. Pædagogerne har øje for alle børns deltagelsesmuligheder og støtter op omkring lege, der opstår. Vi giver plads til børnenes valg af fællesskab og de udviklings- og læringsmuligheder, der opstår i legerelationerne.
4. *Alle små og store hverdagslæreprocesser*, hvor pædagogerne støtter op omkring børns mestring, udvikling og trivsel i de daglige rutiner.

Fortællinger fra læringsmiljø 0-2 år

Morgenerne er begyndt på den nye måde i vuggestuen igen i dag. Allerede klokken 7, trækker en voksen ind i det tilstødende rum med en gruppe af de tidlige morgenbørn. Her er fred for afbrydelser og brud på den voksnes nærvær, som ellers var uundgåelig, når alle var på opgaven "modtagelse af børn og beskeder fra travle forældre". Udbyttet af den nye organisering viste sig hurtigt i form af fordybet leg og muligheden for højt læsning, som særligt Loui og Maja var glade for.

Der er nu gået 2 timer af dagen og morgensamlingen er forbi. Den knap 2-årige Mona har travlt med at komme ud i garderoben med sin endnu nye læringsgruppe. De voksne har opdaget, hvilken glæde og ro-busthed, der kommer frem i hende, når hun er i selskab med stuens 2½-årige drenge. Mona viser sig at smitte gruppen med en pludselig interesse for selvhjulpethed, når flyverdragterne skal på.

Ved frokostbordet en time senere kravler Magnus op på sin nye plads ved vinduet. De voksne har bemærket, at hans begejstring for fuglene lige uden for vinduet, har indflydelse på mængden af de sproglige initiativer de ønskede sig at se.

Ved bordet ved siden af tilbydes Mathias en smagsprøve på en ske ved siden af sin tallerken med bulgur. Den voksne ved bordet ved, at bare der tages hensyn til Mathias behov for at bestemme tempoet, så finder han modet og lysten til at prøve suppen. Sidst endte han med at spise flere portioner af den fremmede mad inden han gik fra bordet.

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Ambitioner og fælles forpligtelse i Odense Kommune

I Odense Kommune er alle forældre i løbende dialog med medarbejdere og ledere i dagtilbud om, hvordan man i fællesskab kan fremme børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Definition

Begrebet forældresamarbejde er i Odense Kommunes dagtilbud erstattet af: Samarbejde mellem forældre og dagtilbud.

Det skaber nye perspektiver og fokuserer det fælles ansvar i samarbejdet mellem forældre og dagtilbud. Ledere og medarbejdere har fortsat det overordnede ansvar for at involvere forældrene ved at invitere til samarbejde.

Fælles pædagogisk grundlag i Odense Kommune

Vi støtter forældre i at være grundsten i deres barns liv.

Vi forventer, at alle forældre involverer sig aktivt i deres barns udvikling, og vi giver dem mulighed for at tage et afgørende medansvar. Vi sørger for, at forældrene kender deres indflydelse på dannelsen af gode børnefællesskaber, hvor alle børn samt børnegruppen som helhed er ligeværdige deltagere.

Forældre er de vigtigste personer i ethvert barns liv, og det er forældrene, der har det primære ansvar for deres barns opvækst.

Forældrene er f.eks. nøglepersoner i deres barns sprogudvikling. Vi går derfor i dialog med forældrene om, hvordan de kan understøtte barnets sproglige udvikling.

Lokal praksis i Børneinstitution Vestre

Forældrenes viden om barnet er en væsentlig forudsætning i det pædagogiske arbejde. Vi arbejder aktivt på at få adgang til deres viden og betragtninger, da vi på den måde opnår adgang til at forstå barnets intentioner, opnå viden om deres interesser, samt at anvende netop denne viden i de pædagogiske indsatser i læringsmiljøet.

Vi prioriterer tid til at opbygge en tillidsfuld relation i samarbejdet med forældrene. Vi fokuserer på at opnå viden om barnet fra forældrene og vi er optaget af, at skabe rammer for, at forældrene får adgang til vores viden om barnets hverdag i læringsmiljøet.

Forældreråd og forældrebestyrelse

Vi lægger vægt på samskabelse med forældreråd og forældrebestyrelsen og har som et nyt tiltag igangsat drøftelser omkring, på hvilke måder vi kan udvikle forældresamarbejdet. Som inspiration til dette anvender vi publikationen om forældresamarbejde, der er udviklet i forbindelse med Den styrkede pædagogiske læreplan.

Beskrivelserne i det følgende afsnit, er direkte udsagn fra de drøftelser som vi har haft om, hvordan vi skal bedrive samarbejde mellem hjem og dagtilbud i institution Vestre.

Samarbejde med forældre om barnets opstart i vuggestue og børnehave

Vi har viden om, at barnets tilknytning til primære voksne har stor betydning for dets oplevelse af at have en tryk base. Den tryk base er en forudsætning for, at barnet mestrer at udforske omverden og udvikle sig i samspil med de andre børn i fællesskabet. Med denne viden organiserer vi barnets opstart i vuggestue og børnehave med afsæt i at skabe mindre læringsmiljøer, hvor relationen og interaktionen med den kendte voksne og en lille gruppe børn er særlig vigtig.

Den daglige udveksling af viden

I børnehusene lægger vi vægt på, at der foregår en tillidsfuld og løbende dialog og udveksling af viden mellem forældre og personale, når barnet bliver afleveret og hentet. Den daglige udveksling er for os særlig vigtig for at skabe sammenhæng mellem hjemmet og hverdagen i børnehuset.

Fortælling fra læringsmiljøet 0-2 år

I garderoben fortæller jeg Ivalos forældre om en episode fra en tur med klapvogn samme dag, hvor Ivalo reagerer stærkt imod at skulle med elevatoren henne ved togstationen. Forældrene viser sig at kende ret

godt til denne modstand. For tiden har de en del besøg på hospitalet, som kræver ture med elevator og lvalo græder over de ture. Ture med elevator er også en nødvendig del af fx det at skulle en tur på biblioteket med sin gruppe i vuggestuen. Derfor eksperimenterer vi i den næste tid med at give lvalo en god oplevelse med elevatorer. lvalos forældre prøver også fortrøstningsfulde den aftalte model af i perioden. En måned efter finder vi lvalo og hendes to bedste venner bag skydelågen i garderobeskabet i vuggestuen – grinende! Da vi spørger, hvad de laver, svarer de i munden på hinanden "Vi kører i elevator!".

Tværfagligt samarbejde

Forældresamarbejdet kan også involvere andre fagprofessionelle, hvis et barn fx pga. sprog, motorik eller forhold i hjemmet kræver særlig opmærksomhed og støtte. I disse tilfælde sikrer vi, at alle forældre får adgang til at samarbejde med andre fagligheder.

Individuelle Udviklingssamtaler

De individuelle forældresamtaler er en anledning til at få mere information om barnets situation derhjemme og tage spørgsmål op, som er påtrængende for forældrene at have dialog om. I samtalerne er der tid til, at forældrene får vigtig viden om barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse i dagtilbuddet. Forældre og pædagogisk personale har muligheden for at drøfte udfordringer eller bekymringer om barnet.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Ambitioner og fælles forpligtelse i Odense Kommune

I Odense kommune handler vi altid på børn i udsatte positioner.

Vores fokus er på de inkluderende læringsmiljøer.

Vi involverer altid forældre og relevante tværfaglige samarbejdspartnere i det øjeblik, vi vurderer, at et barn er i en udsat position.

Vi er opsøgende i forhold til at få relevant viden om børn i udsatte positioner, men også på at videregive relevant viden til relevante samarbejdspartnere. Dette er også i fokus, når vi skal modtage eller overlevere børn i udsatte positioner til dagtilbud eller skole.

Vi har læringsmiljøpædagoger, som bidrager til at perspektivere og kvalificere de pædagogiske læringsmiljøer således, at de tager højde for børn i udsatte positioner og for børns forskellige forudsætninger.

Vi er professionelle og har fokus på kerneopgaven til gavn for alle børn.

Vores mission at skabe høj kvalitetsdagtilbud, som styrker udviklingen hos alle børn.

Definition

Børn i udsatte positioner kan f.eks. være børn med en svag socioøkonomisk baggrund, børn med særlige behov, børn i risiko for at stå uden for fællesskabet, børn hvis forældre ligger i skilsmisse, børn med en alvorligt syg søskende, mor eller far, børn der er anbragt uden for hjemmet m.fl. Kvaliteten i interaktionen mellem barn og voksen er særlig betydningsfuld for børn i udsatte positioner. Nogle gange kan det være en fordel at give et udsat barn plads og rum til at indgå i mindre gruppesammenhænge. Børn kan være i en udsat position i kortere eller længere perioder.

Fælles pædagogisk grundlag i Odense Kommune

Alle børn kan i perioder af deres liv, befinde sig i en udsat position. Det kan betyde, at børn i en kortere eller længere periode oplever livsomstændigheder som påvirker deres dannelse, udvikling, læring og trivsel. Vi tager aktivt ansvaret for at iværksætte en tidlig og rettidig indsats, så børnene udfordres tilpas og oplever mestring i det almene fællesskab. Det sker i et tæt og koordineret samarbejde med forældrene. Vi etablerer differentierede lege og læringsmiljøer, der sikrer at alle børn kan deltage og opleve at være betydningsfulde.

Lokal praksis i Børneinstitution Vestre

Pædagogik og håndtering af tidlig opsporing og indsats

Vi har etableret en fagkultur, hvor de pædagogiske medarbejdere i organiseringen af læringsmiljøet, arbejder seriøst og ihærdigt med at sikre, at alle børn er betydningsfulde og deltager aktivt i større og mindre fællesskaber hen over dagen. Alle pædagogiske medarbejdere arbejder desuden ihærdigt med at være nysgerrige og undersøgende, når de opsporer et barn der befinder sig i en udsat position.

Vi søger samarbejdet med forældrene og tror på, at det samskabende element, hvor vi sammen finder fokus og løsninger, skaber de bedste forudsætninger for at børnene kan komme i trivsel og sikres ret til udvikling og læring.

Vi praktiserer pædagogik der understøtter den tidlige opsporing og indsats omkring børn der, i kortere eller længere perioder i deres liv, befinder sig i en udsat position. Vi har udviklet tydelige arbejdsgange og metoder der understøtter det konkrete arbejde med at praktisere tidlig opsporing og indsats.

Det tværprofessionelle samarbejde

Forældresamarbejdet kan også involvere andre fagprofessionelle, hvis et barn fx pga. sprog, motorik eller forhold i hjemmet kræver særlig opmærksomhed og støtte. I disse tilfælde sikrer vi, at alle forældre får adgang til at samarbejde med andre fagligheder.

Det gode samarbejde er nøglen til at lykkes, så udfordringer opdages i tide og den mest effektive hjælp stilles til rådighed. Når vi opsporer et barn, der befinder sig i en udsat position med dårlig trivsel, så inddrager vi forældrene med det samme. Vi orienterer kort om det, vi har set og mødes derefter på et aftalt tidspunkt i rolige rammer uden børn. Vi fortæller, hvad vi har observeret og derefter går vi på opdagelse i forældrenes betragtninger og viden. Vi lægger sammen en plan for, hvad der skal ske, og vi lægger op til at få adgang til mere viden, fx i form af et tværfagligt møde, hvor forældrene og vi kan få hjælp til at forstå barnet på nye måder for derefter at kunne arbejde fokuseret omkring målrettede indsatser.

Fortælling fra læringsmiljøet

Benjamin sidder i Christianiacyklen med sin faste læringsgruppe-makker. De to skal igen i dag i skoven. Der sker noget med Benjamin så snart de drejer ind på skovstien. Han bliver stille og kigger opmærksomt på den voksnes ansigt som for at kunne følge den voksnes blik og få det med, som den voksne siger med en bevidst lav stemmeføring. I dag har Benjamin handsker på, selv om det ikke er særlig koldt, men det er rart, for så kan man rode i jorden og under barken efter dyr uden at kunne mærke det alt for meget på fingrene.

Den næste dag må rækken af ture til skoven brydes pga. sygdom. Benjamin skal derfor på legepladsen med en større gruppe børn. Den voksne iagttager med glæde, at Benjamin overfører sig "skov-adfærd" til det nye læringsmiljø og, med sin rode-pind i hånden, opfordrer den voksne til at gå med på insekt-jagt ved hegnet.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

Ambitioner og fælles forpligtelse i Odense Kommune

I Odense kommune oplever børnene sammenhæng og kontinuitet i deres hverdag.

Definition

Arbejdet med at tilrettelægge et pædagogisk læringsmiljø for de ældste børn i børnehaven, der skaber sammenhæng til SFO/børnehaveklassen, skal tage udgangspunkt i den styrkede pædagogiske læreplan. De seks læreplanstemaer har tæt sammenhæng med de indholdselementer, der arbejdes med i børnehaveklassen. At skabe sammenhæng til SFO/børnehaveklassen kan f.eks. handle om børnenes trivsel, arbejdet med børnefællesskaber og at understøtte børns lyst til at lære og deres mod på nye oplevelser, fordi det er elementer, der er centrale på tværs af dagtilbud og skole.

Fælles pædagogisk grundlag i Odense Kommune

Vi etablerer læringsmiljøer, der giver barnet de bedste forudsætninger for at starte i skole. Ligeledes etablerer skolen læringsmiljøer, der er klar til at tage imod børnene fra dagtilbuddet. Dagtilbud og skoler i Odense Kommune arbejder med afsæt i tre politisk prioriterede faglige spor; Dannelse, Sprog og Tidlig indsats. Det fælles fokus skaber en god mulighed for at forme en rød tråd i det pædagogiske arbejde.

Børn- og Ungeudvalget har udstukket et sæt fælles retningslinjer for dagtilbud og skoler, for at sikre kvalitet i samarbejdet om sammenhæng i det pædagogiske læringsmiljø, fra dagtilbuddet til Forårs-SFO og børnehaveklasse. Ved at skabe sammenhæng i det pædagogiske læringsmiljø understøtter vi, at børn oplever større kontinuitet i overgangen fra dagtilbud til Forårs-SFO og skole.

I Odense kommune arbejder hele SFO-området fra Forårs-SFO til SFO2 ud fra den styrkede pædagogiske læreplan for dagtilbud. De styrkede pædagogiske læreplaner for dagtilbud minder indholdsmæssigt om kompetenceområderne for børnehaveklassen, derved opnår vi en sammenhæng mellem dagtilbud, Forårs-SFO og børnehaveklassen.

Vi samarbejder med hinanden og med forældrene for at sikre barnet oplevelsen af en vellykket sammenhæng mellem dagtilbud og skole. Dermed etableres også det bedste afsæt for at videreudvikle barnets sproglige udvikling.

Lokal praksis i Børneinstitution Vestre

Vi stiler efter at skabe en sammenhæng, forbindelse og overgang fra børnehave til Forårs-SFO, da vi har viden om, at det er væsentligt at have et øget fokus på at skabe forbindelser for børnene i deres overgang til Forårs-SFO. Samarbejdet skal bidrage til, at der overdrages relevant viden fra børnehave og forældre, samt at børnene oplever en tydelig forbindelse i deres overgang fra børnehave til Forårs-SFO.

Vi fokuserer på at skabe en tydelig kobling, da dette vil medvirke til, at overgangen mellem barnets livsverdener styrkes, og det skaber tryghed og genkendelighed for barnet.

Fagligt Samarbejde

- Der kommer besøg af en Forårs-SFO-pædagog i børnehaverne. Derudover kan der komme besøg i de kommende skolegrupper, når børnene er delt op i dem. Fx låner Tusindfryd "pedelboligen" på Vestre skole til deres skolegruppe, og der kommer Forårs-SFO-pædagogen på besøg.
- Skolens ledelse kommer og laver en kort intro om skolen på et forældremøde i børnehuseene i foråret – børnehuseene inviterer.
- Børnehaverne udarbejder et overleveringsskema ud fra dannelsesstrategien, som forældrene får med, og som de kan dele med pædagogerne i Forårs-SFO.

Genkendeligheden

- Der aftales, hvilke bøger der kan læses fælles i både børnehuset og i Forårs-SFO, så der for børnene er en genkendelighed.
- Det er vigtigt, at der er gensidige besøg. Nogle gange er det skolen, der besøger børnehuset og andre gange er det omvendt.

Lokaler

- Hvert børnehus aftaler besøg på skolens bibliotek og gymnastiksal - børnehuseene har en fast dag i gymnastiksalen. Fx kan Tusindfryd benytte pedelboligen i januar og februar, når børnene er i skolegruppe.

Nye relationer

- Vi vil have fælles fokus på sociale kompetencer og understøtte legeaftaler og nye venskaber. I Forårs-SFO vil vi lave vennebøger, så børnene og deres forældre hurtigt får kendskab til hinanden og gives mulighed for at lave legeaftaler.
- Skolen inviterer alle de kommende skolebørn, til et par "skoledage" i januar/februar. Fx kommer der store børn fra indskoling på Vestre i børnehuset og læser for børnehavebørnene.

Forældresamarbejde

- Hvis der er børn, hvor der har været en særlig indsats, indkalder børnehuset til et overleveringsmøde med forældre, relevante fagpersoner og skolen.
- I Forårs-SFO afholdes en "skole/hjem" samtale for de familier vi har haft overleveringsmøder med, så de kan blive vejledt og føle sig trygge i overgangen til skolen. Børnehuset kan inviteres med til samtalen, hvis det er relevant.
- Skolen laver en skrivelse/velkomstfolder til forældrene, som deles ud til kommende skolebørn og hænges op i børnehuseene.
- Børnehuseene afholder en samtale med forældrene, hvor de gennemgår overleveringsskemaet og forældrenes kommentarer tilføjes.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Fælles pædagogisk grundlag i Odense Kommune

Vi har fokus på fællesskabers betydning på alle niveauer. Det betyder blandt andet, at vi bestræber os på at etablere og indgå i samarbejdsrelationer med civilsamfundet omkring os.

Vi har en åben og eksperimenterende tilgang til samarbejdet med personer fra lokalsamfundet, og vi er nysgerrige efter at vide, hvilke værdier og kompetencer vores samarbejdspartnere byder ind med.

Vores samarbejdspartnere er med til at skabe gode læringsmiljøer for børnene. De byder hver især ind med forskellige kompetencer og muligheder. Vores primære partnere er forældre, men også lokale foreninger, erhvervslivet, plejehjem samt elever og lærere fra de lokale distriktsskoler.

Lokal praksis i Børneinstitution Vestre

Hvert år til påske og jul bliver vi inviteret over i Ansgar Kirke, hvor vi forinden har fået de sange, vi skal synge i kirken, så børnene kender sangene og kan synge med, når vi er derovre.

Vi deltager i arrangementer som er planlagt sammen med ældreplejen og kirken, hvor vi kommer derover og er sammen med de ældre. Det giver gode snakke mellem børn og ældre, og de synger sammen.

Vi inddrager lokalsamfundet gennem ture til eller samarbejde med ældreplejen, biblioteket, kirken, præsten, bedemanden, artister, grundejerforeninger, skoler, "friskoler", ungdomsskoler, bedsteforældre, blomsterfestival, teater, biograf, kolonihavehus, bamsehospital mv.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Fælles pædagogisk grundlag i Odense Kommune

Vi møder børn med nærvær og positive forventninger, og vi tager udgangspunkt i et anerkendende resource-børnesyn. Dermed understøtter vi børnenes læringsmiljøer og skaber en høj kvalitet i samspillet mellem børn og voksne.

Vi tager ansvar for, at ingen børn bliver mobbet eller udsættes for anden nedværdigende behandling. Det gør vi bl.a. ved at gøre brug af positive anvisninger.

Vi udvikler de fysiske rammer og æstetiske miljøer, så der skabes rum til fordybelse og kreativitet. Og vi inddrager børnenes egne stemmer, oplevelser og vurderinger af deres børnemiljø i vores pædagogiske praksis.

Lokal praksis i Børneinstitution Vestre

Vi har i Vestre fokus på, at vi kan skabe gode og læringsrige læringsmiljøer. Nogle huse har rammer til at kunne have faste læringsrum, fx et læsehjørne. Andre børnehuse med mindre rammer har fokus på at borde mv. er væghængte eller på hjul, så vi hele tiden kan skabe læringsrum ud fra det behov, der opstår i børnefællesskaberne. Vi tager gerne garderoben i brug, så der kan være plads, når man gerne vil bygge togbane og fordybe sig i legen med det.

Vi arbejder i mindre læringsgrupper, hvor børnene er delt ind efter udviklingstrin og med fokus på relationer i børnefællesskaberne. Det giver god mulighed for at følge børnenes "spor" og understøtter deres nysgerrighed og læring.

Der arbejdes i alle huse med dannelsesstrategien og ICDP, herunder bl.a. medmenneskelighed. Vi bruger meget vores samlinger til at give plads til børnenes forskellige fortællinger, her arbejdes der også med "Fri fra mobberi", turtagning – den gensidige respekt i at lytte til hinanden og vente på tur.

Gennem hele dagen er der fokus på, at alle inkluderes og er en del af et fællesskab samt at børnene oplever sig hørt og respekteret af hinanden og de voksne.

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.” Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Vores pædagogiske læringsmiljø skal:

- understøtte de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling.
- tage udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag.
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Fælles grundlag i Børneinstitution Vestre

- Engagement: børn udvikler engagement, når de indgår i betydningsfulde relationer til både børn og voksne, hvor de oplever sig respekteret, passet på og værdsat.
- Livsduelighed: børn udvikler livsduelighed, når de er del af et betydningsfuldt børnefællesskab, er en del af et demokratisk "puslespil", oplever medbestemmelse, er medskabende og bliver mødt med anerkendelse af både børn og voksne.
- Gåpåmod: børn udvikler gåpåmod, når de understøttes i at udtrykke deres følelser og lærer at håndtere konflikter hensigtsmæssigt. I samarbejde med forældrene sikres det, at børnene udfordres passende ift. alder og kompetencer. Børnene udvikler robusthed og mod, når de støttes i at gå egne veje og får en tro på sig selv, når de opmuntres til at prøve selv. De får en nysgerrighed på at indgå i både nye og gamle relationer.
- Deltagelseskompetencer: børn udvikler deltagelseskompetence ved at få mulighed for at være iagttagende og initiativrige i forskellige aktiviteter og relationer.

Det pædagogiske personale motiverer til nysgerrighed, engagement, fordybelse og vedholdenhed ved selv at være nysgerrig, følge barnets initiativer og sikre zonen for nærmeste udvikling.

Alsidig personlig udvikling er komplekst, idet det hele tiden er i spil. Det har et stort afsæt i vores pædagogiske tankegang og er afsæt af vores handlinger sammen med børnene.

- Samlingsstund er fælles i huset: her understøttes fællesskabet i børnegruppen. Afvekslingen i samlingen skaber nysgerrighed og betyder, at alle kan være med. Fx fortælle og vise sine sommerferiepose frem for de andre. Det kræver mod at stille sig op og fortælle.
- Åben scene styrker tillid til egne potentialer.
- Forståelse for demokratiske processer ift. turtagning i samtalen, man skal række hånden op og vente på tur.
- Vi ønsker at udvikle vores samling, så vi afholder en stor fællessamling i børnehuset en gang i mellem, det ville kunne udfordre dem der tør at stille sig op for en stor gruppe. Vuggestuebørnene vil se de store som rollemodeller, og vil have et kendskab til dem, når de skal i børnehave.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.” Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Vores pædagogiske læringsmiljø skal:

understøtte de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling.

- tage udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag.
- ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Deltagelse og medindflydelse:

- Alle børn skal opleve at være en del af et fællesskab.
- Vi er opmærksomme på, at det enkelte barn er en del af et betydningsfuldt fællesskab og har relationer i sin dagligdag i børnehuset.
- Vi laver fælles aktiviteter, hvor det enkelte barn er vigtigt, men hvor det at kunne indgå i sociale relationer er af stor betydning.

- Vi har fokus på fælles opmærksomhed.
- Vi arbejder med udvikling af empati og med at tage hensyn til hinanden.
- Vi har fokus på at synliggøre det enkelte barn i fællesskabet, således at gruppen er opmærksom på barnets ressourcer og eventuelle udfordringer og dermed hvordan børnene kan støtte hinanden indbyrdes.
- Vi opfordrer børnene til at se, at de er forskellige og at alle er vigtige, uafhængigt af hvad de kan bidrage med.
- Vi fremhæver børnenes styrker.
- Børnene bliver lyttet til.
- Vi møder børnene med positive forventninger og empati.
- Vores arbejde med ICDP handler om positive og derved udviklende samspil.
- Vi giver børnene redskaber til at være gode kammerater og samarbejdspartnere. "Den gode måde".
- Vi er i åben og ærlig dialog med forældrene og handler hurtigt, når vi oplever problemer.
- Vi arbejder med sparring, hvilket betyder, at vi hurtigt får handlet på børn med sociale udfordringer.
- Vi er tydelige voksne, der reagerer på uhensigtsmæssig adfærd og vi har fokus på fællesskaber og en god omgangstone.
- Vi reagerer og guider i konflikter ved at give redskaber.
- Vi er rollemodeller ift., hvordan vi voksne er sammen og overfor hinanden.
- Vi støtter børnene ind i fællesskabet, men respekterer også de børn, der skal have længere tid eller andre rammer for at føle sig tryk i fællesskabet.
- Vi bruger ofte vendingerne: "Du klarede det!" "Du kan ikke endnu, men du øver dig." "Du kan godt klare det!" Disse sætninger giver barnet mod på at turde deltage i fællesskabet.
- Vi bruger nærmiljøet og giver børnene sociale kompetencer ift., hvordan man gebærder sig i det offentlige rum. Fx i biografen, teatret, kirken, museer, på skolen mv.
- Samling er et væsentligt læringsmiljø og her kan alle deltage på deres niveau. Børnene byder ind med det, der er vigtigt for dem og får nogle succesoplevelser ved fx at dele frugt ud eller tælle børnene. De kender strukturen og det giver overskud til at deltage og udvikle sociale kompetencer, også hos de udsatte børn.
- Vi ser det enkelte barn og dets ressourcer og gør det tydeligt for resten af børnegruppen ved at fremhæve styrker og kompetencer i børnegruppen.
- I vores arbejde med sociale kompetencer er Dannelsesstrategien synlig ift. vedholdenhed, nysgerrighed, medmenneskelighed og mod.

Social udvikling i læringsgrupperne:

- Vi giver børnene mulighed for at danne relationer indenfor en mindre gruppe - nogle af de udsatte børn kan bedre forholde sig til en mindre gruppe.
- De udsatte børn trives godt i en mindre gruppe. Her er mere tid til det enkelte barn og aktiviteten kan tilrettelægges mere individuelt, så barnet oplever en større grad af succes og udvikling end i det store fællesskab, som indimellem kan være en udfordring for de udsatte børn.
- Vi har fokus på at understøtte børns evne til at indgå i lege og relationer.
- Børneperspektivet er særligt i fokus i kraft af, at der er færre børn og dermed mere tid.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.” Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Vores pædagogiske læringsmiljø skal:

- understøtte de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog.
- tage udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag.
- ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Fælles grundlag i Børneinstitution Vestre

- Vi er opmærksomme på barnet, når det kommer i institutionen om morgenen. Vi hilser altid på barnet og der følger som oftest en lille dialog (interesse for barnet netop den dag) med, når vi siger godmorgen.
- Vi kommunikerer generelt meget i børnehusene. Der er meget snak og dialoger fx. I garderoben og på badeværelset. Vi er bevidste om at sætte ord og begreber på vores handlinger.
- Vi sætter ord på følelser og gerne på barnets følelser, når det fx bliver vredt eller ked af det.
- Vi sætter ord på handlinger og oplevelser.
- Børnene er vant til at blive lyttet til og der vises interesse for deres fortællinger.
- Vi er bevidste om betydningen af nærvær gennem øjenkontakt og fælles opmærksomhed i vores samtaler med børnene.
- Vi fortæller børnene om os selv og vores liv. Vi er autentiske voksne, der gerne deler ud af egne oplevelser og derved sprogliggøre meget for børnene, hvem vi er og ikke mindst hvem de er.
- Vi tager på ture ud af huset og udvider der igennem børnenes sprogforståelse og generelle viden. Egne oplevelser er med til at danne sproget. Fx når vuggestuen er ude i regnvej.
- Kulturelle oplevelser.
- Fortællinger med mange udtryksformer fx. dukketeater.
- Samling med ugens sang, fokus på ordforråd og sprogforståelse, sanglege, historier mv.
- I vuggestuen understøtter fagter sproget, der endnu er non-verbalt.
- Dialogisk oplæsning.
- Vi arbejder bevidst med kropssprog, så vi er tydelige voksne og børnene bliver trygge, da der er sammenhæng mellem vores kropssprog og det verbale sprog.

- Vi lærer børnene at lægge mærke til, hvordan deres medmennesker har det ved at aflæse deres kropssprog sammen med børnene.
- Vi arbejder ud fra et barnesyn, hvor deltagelse, inklusion og medbestemmelse er i fokus.
- Vi støtter børnene i dialogen fx. i opbygning af en leg, forhandlinger i en leg.
- Vi griber ofte børnenes fortællinger og hjælper dem med at bygge videre, videreformidle og folde samtalerne ud.
- Vi støtter børnene i at udvikle evnen til dialog, som jo er en form for turtagning.
- Vi laver sprogvurderinger.
- Vi arbejder med rim og ræmser.

Udsatte børn

- Vi har en særlig opmærksomhed og fokus på de udsatte børn ift. ovenstående.
Eksempel: Et billedlotteri spilles således, at det sprogligt svage barn kan deltage og opnå læring tilpasset barnets niveau og udviklingstrin.
- Vi er hurtige til at søge sparring eller støtte hos andre samarbejdspartnere fx en talepædagog.
- Vi arbejder med ICDP og samspillet mellem barn og voksen, hvilket i høj grad lægger sig op ad kommunikationen i børnehuset.

I forhold til Dannelsesstrategien og sprog har vi fokus på omgangstone og empati som underpunkter for medmenneskelighed og mod (Robusthed). Vi har fokus på, at vi taler ordentligt til hinanden og behandler hinanden på en respektfuld måde, hvilket også er kendetegnet ved vores tilgang til børnenes kommunikation hinanden imellem. Sproget hænger sammen med dannelsen.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”. Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Vores pædagogiske læringsmiljø skal:

- understøtte de to pædagogiske mål for temaet krop, sanser og bevægelse.
- tage udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag.
- ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Krop, sanser og bevægelse i Børneinstitution Vestre

- Vi skaber læringsmiljøer, hvor børnene støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen, gennem både ro og bevægelse.
- Vi har adgang til gymnastiksal, hvor vi tumler, løber, bruger redskaber og udfordrer os selv og egne grænser. For eksempel: hvor højt tør jeg kravle op i ribben og tør jeg hoppe ned?
- I gymnastiksalen kan vi mødes på tværs af stuer og skabe et børnefællesskab, som inkluderer hele huset.
- Vi laver afslapning i børnehaven, så børnene bliver fortrolige med fornemmelsen for ro i kroppen og i tankerne. Alle børn ligger med en pude og et tæppe og lytter til musik eller historier.
- Vi skaber rum og miljø for, at børnene kan gøre sig erfaringer med kropslige fornemmelser samt egne og andres følelser.
- Vi styrker børnenes sanser ved at lave forskellige læringsaktiviteter som fx et sanseforløb, hvor børnene mærker og føler med hænder og fødder i forskellige materialer som fx ris, pasta, vat og kastanjer. Børnene vil opleve sansning forskelligt. Nogle går til opgaven med mod og nysgerrighed, mens andre skal overvinde sig selv og egne grænser.
- Vi bruger massage som et element i samling, hvor vi masserer hinanden til sang eller historie. Børnene bliver igennem massagen, eller det at massere, opmærksomme på, hvordan vi berører hinanden og om noget føles hårdt/blødt, langsomt/hurtigt og ubehageligt/rart.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.” Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Vores pædagogiske læringsmiljø skal:

- understøtte de to pædagogiske mål for temaet natur, udeliv og science.
- tage udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag.
- ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Natur, udeliv og science i Børneinstitution Vestre

Vi skaber læringsmiljøer, der understøtter børnenes nysgerrighed, erfaringer og lyst til at udforske naturen og vores nærmiljø.

Dette ser vi fx, når vi besøger vores kolonihave, hvor vi finder snegle og snakker om, hvorfor de går på maven eller laver et sneglekapløb, og ser hvem der kommer først i mål. Vi går i parken på jagt efter kastanjer, som vi efterfølgende kan bruge til sanslege, fx. komme fødderne ned til de kolde kastanjer, for derefter at lave kastanjedyr eller male med kastanjer.

Vi udforsker og undersøger naturen og inddrager børnene, som aktive medskabere af egen læring. Fx. når vi planter solsikkefrø i plastkrus og følger udviklingen, imens de spirer i vinduet, for til sidst at plante dem udenfor og se dem vokse sig store. Vi erfarer processen fra frø til plante. Vi drager omsorg for hinandens og egne planter og er nysgerrige på, hvilke planter der kommer frem og hvor store de kan blive.

Vi laver små eksperimenter med børnene og undersøger årsag, virkning og sammenhæng. Fx. når vi i vuggestuen laver barberskumsskyer og ser hvad der sker, når frugtfarven løber igennem skyen og blander sig med vandet. Hvad sker der, når vi blander alle ingredienserne til modellervoks, ser og mærker at det bliver en fast masse, man kan forme, og hvad sker der når der kommes farve i, og de blandes.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet. Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.” Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Vores pædagogiske læringsmiljø skal:

- understøtte de to pædagogiske mål for temaet kultur, æstetik og fællesskab.
- tage udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag.
- ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Kultur, æstetik og fællesskab i Børneinstitution Vestre

- Kulturelle indtryk kan være maling, film, musik, dans, sang, teater mv. Her får vi æstetiske oplevelser, hvor vi spejler og deler andres tanker og livserfaringer.
- Børnene er skabende og eksperimenterende i praksis, de vil udfordres på nysgerrighed og fantasi og lære nye måde at gøre tingene på, som man kan gøre til sine egne. Fx ved ansigtsmaling, hvor man kan få love til at være en farlig tiger.
- Vi understøtter alle børn i at indgå i et fællesskab, der er ligeværdigt, men med forskellige former. De vil opnå ny viden og læring. Børnene kommer til at opleve andre kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier. De vil få oplevelser både som tilskuer og deltager, som bagefter kan deles med de andre.
- Indtryk – kultur – udtryk.
- Vi deltager i teater, biograf og har tradition at besøge kirken ved højtider og har deltaget i arrangementer med de ældre med kirken. Vi bruger byen aktivt og benytter os af de mange gratis tilbud så som blomsterfestival, H.C. Andersen festival og går på museum. Vi benytter Ansgar anlæg, går på kirkegården og kigger på mindsten mv.
- Hvert år inviterer vi bedsteforældre til bedsteforældrekaffe, det giver også mange gode fortællinger.
- I vores samlinger er der også mange kulturelle indslag: vi synger gamle og nye sange, vi markerer årtiderne med forskellige sange og fortællinger, vi læser eventyr og nogle gange er børnene deltagende i form af rollespil, vi har historiefortælling, vi laver sanglege mv.
- Vi markerer højtider: jul, halloween og fastelavn og taler om andre traditioner, der ikke hører til de danske.

- Vi har øje for æstetik i det nære miljø og hvordan påvirker det barnet. Børnene laver udstillinger af deres billeder eller andet de har lavet sammen i deres læringsmiljøgruppe. Billeder bliver lagt på MitBarn, så nogle af samtalerne kan fortsætte der hjemme med forældrene.
- Hver sommer får børnehavebørnene sommerferieposer med hjem, som de kan gemme en ispind, et billede, et postkort, en billet fra et eller andet i, og så fortæller de om det, når alle er tilbage fra ferie.
- Når vi er ude af huset til forskellige arrangementer, lærer børnene om dannelse og de lærer, hvordan man begår sig i forskellige arenaer.

Vores ture ud af huset og arrangementer i huset fungerer, fordi forældrene bakker op om vores arrangementer, sikrer turmadpakker og tøj efter vejret, har styr på udklædning til halloween og fastelavn, videreformidler arrangementer til bedsteforældre og deltager i sommerfest og julefest.

Evalueringsskultur

Hvordan skaber vi en evalueringsskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Ambitioner og fælles forpligtelse i Odense Kommune

- I Odense Kommune tilstræber vi at arbejde i professionelle læringsfællesskaber
- Vi ser det som en fælles forpligtelse at skabe de optimale læringsmuligheder for alle børn
- Vores evalueringsskultur understøtter et dobbelt læringsfokus rettet mod børns og medarbejderes læring.
- Vi foretager systematiske og konstruktive refleksioner over praksis.
- Vi inddrager og reflekterer data i udviklingen af vores fælles praksis.
- Vi dokumenterer og reflekterer sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte ift. trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Vi tager udgangspunkt i børnenes udbytte af læringsmiljøet, når vi tilrettelægger, justerer og kvalificerer vores praksis.
- Lederne udøver faglig ledelse og fokuserer deres arbejde på den pædagogiske kerneopgave ved at facilitere og understøtte professionelle læringsfællesskaber.
- Lederne bærer ansvaret for at etablere, udvikle og forankre den systematiske evalueringsskultur.

Definition

Evalueringsskulturen er et udtryk for, at vi arbejder i professionelle læringsfællesskaber. Lederne er ansvarlige for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet. Hermed forstås, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt og kritisk til, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel. Læring, udvikling og dannelse. Systematisk refleksion over og evaluering af praksis sker med afsæt i pædagogisk dokumentation, såsom (small data) observationer af hverdagspraksis, observationer af læringsmiljøet, børneinterviews, praksisfortællinger mfl. og (big data) sprog- og læringsmiljøvurderinger m.fl.

Lokal praksis i Børneinstitution Vestre

Vi har etableret en lærings- og evalueringsskultur, som understøtter det målrettede arbejde med at vedligeholde høj kvalitet i læringsmiljøet.

Vi har udviklet en systematik i organiserede læringsdialoger og fokuserer i den faglige ledelse på at arbejde undersøgende og indsamle viden om effekt og resultater af de pædagogiske indsatser i læringsmiljøet.

Vi har udviklet og anvender fælles metoder, der understøtter arbejdet med dokumentation, indsamling af viden, måleredskaber til at registrere barnets udviklingsniveau og dermed viden om indsatsernes effekt for børnenes udvikling. Vi arbejder med handleplaner, der indeholder kortsigtede og langsigtede mål for det enkelte barn og børnegruppen.

Vi har etableret forskellige typer af organiserede læringsdialoger i børnehuse, samt på tværs af børnehuse i Vestre og her arbejdes der systematisk med afsæt i en faglig ledelsesmodel, der indeholder følgende elementer:

- Skabe adgang til viden.
- Bringe viden i spil i reflektive dialoger.
- Anvende viden i pædagogiske læringsmiljøer.
- Indsamle viden.
- Opnå viden om indsatsernes effekt på børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Vi benytter os af nedenstående organiserede læringsdialoger:

- Udviklingssamtaler med forældre én gang om året.
- Monofaglig sparring for pædagogiske medarbejdere i børnehuse én gang om ugen, med en opfølgende sparring 6 uger senere, hvor der er fokus på indsatsernes effekt for barnets udvikling.
- Småbørnsforum én gang hver 2. måned.
- Tværfaglige møder i børnehuset minimum én gang hver 2. måned med systematisk opfølgning på indsatser og virkning.
- Drøftelser af fokusbørn og drøftelser af organisering og generelle indsatser i læringsmiljøet én gang om måneden.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Ambitioner og fælles forpligtelse i Odense Kommune

Børneinstitutioner, dagplejeområder og Enghaveskolens Børnehave foretager hvert andet år en skriftlig evaluering af det lokale arbejde med Den styrkede pædagogiske læreplan.

Formålet er at evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen bygger på følgende data:

Pædagogisk dokumentation fra dagtilbuddene

- Beskrivelse af børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse
- Beskrivelse af læringsmiljøet

Læringsmiljøvurderinger

- Spørgeskemaer til forældre, medarbejdere og børn
- Praksisfortællinger

Tilsynsdialogmøder med forældrebestyrelser

- Drøftelse af dagtilbuddets læringsmiljøer og børnenes trivsel
- Drøftelse af forældresamarbejdet

Evalueringen er bygget op omkring de samme emner som den styrkede pædagogiske læreplan. Under hvert emne vurderer ledelsen af dagtilbuddet, hvor godt de er lykkedes med at opnå deres målsætninger. Derefter vurderes behovet for lokal udvikling.

Evalueringen offentliggøres på Odense Kommunes hjemmeside sammen med Den styrkede pædagogiske læreplan.

Lokal praksis i Børneinstitution Vestre

Evalueringen af den styrkede pædagogiske læreplan pr. 1. marts 2021 kommer til at bygge på ovennævnte data med undtagelse af tilsynsdialogmødet, der i 2021 aflyses grundet Covid-19 situationen. Det vil primært være det pædagogiske grundlag, der evalueres i 2021.

Udover ovennævnte data vil følgende data også indgå i evalueringen:

Systematisk evaluering i lederteamet med udgangspunkt i:

- Redskab til selvevaluering
- Observationer fra tilsynsbesøg, praksisbeskrivelser og fotos af læringsmiljøet

Drøftelser om forældresamarbejde på forældreråds- og institutionsbestyrelsesmøder med udgangspunkt i temaerne fra materialet:

- Forældresamarbejde
-